

Temeljem članka 39. točka 16. Statuta Hrvatskog Crvenog križa (Narodne novine 56/16), Skupština Hrvatskog Crvenog križa na 5. sjednici 22. saziva održanoj dana 17. prosinca 2018. godine donosi

PRAVILNIK O USTROJU, PRIPREMI I DJELOVANJU HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA U KRIZNIM SITUACIJAMA

TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o ustroju, pripremi i djelovanju Hrvatskog Crvenog križa u kriznim situacijama (u nastavku teksta: Pravilnik) utvrđuju se pravni okvir, načela djelovanja, ustroj operativnih snaga, zadaće i aktivnosti, prava i obveze te druga pitanja od važnosti za djelovanje Hrvatskog Crvenog križa (u nastavku teksta: HCK) i njegovih ustrojstvenih oblika – općinskih, gradskih i županijskih društava Hrvatskog Crvenog križa (u nastavku teksta: DHCK) u kriznim situacijama.

HCK i DHCK pripremu i djelovanje u kriznim situacijama obavljaju kao javnu ovlast sukladno članku 8. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu („Narodne novine“, broj 71/10), Statutu Hrvatskog Crvenog križate kao dio operativnih snaga sustava civilne zaštite sukladno propisima o sustavu civilne zaštite.

Članak 2.

Krizna situacija je, u smislu ovog Pravilnika, svaki događaj izazvan ljudskim djelovanjem ili djelovanjem prirode koji ugrožava zdravlje i život ljudi, materijalna dobra i okoliš, a po svom opsegu može biti izvanredan događaj, velika nesreća ili katastrofa pri čemu:

- a. „izvanredni događaj“ označava događaj za čije saniranje je potrebno djelovanje žurnih službi te potencijalno uključivanje operativnih snaga sustava civilne zaštite;
- b. „velika nesreća“ je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko-tehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka;
- c. „katastrofa“ je stanje izazvano prirodnim i/ili tehničko-tehnološkim događajem koje opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem.

Pravni okvir

Članak 3.

Pravilnik je donesen u skladu sa Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu („Narodne novine“, broj 71/10), propisima o sustavu civilne zaštite, propisima o volonterstvu, propisima o humanitarnoj pomoći, kao i drugim važećim propisima Republike Hrvatske koji se odnose na područje regulirano ovim Pravilnikom.

Pravilnik je usklađen sa:

- Statutom Hrvatskog Crvenog križa i
- drugim internim aktima i dokumentima koji zajedno s ovim Pravilnikom čine okvir postupanja HCK i DHCK u pripremi i djelovanju u kriznim situacijama.

Načela djelovanja HCK u kriznim situacijama

Članak 4.

HCK i DHCK u kriznim situacijama djeluju u skladu s:

- međunarodnim humanitarnim pravom;
- temeljnim načelima Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (humanost, nepristranost, neutralnost, neovisnost, dobrovoljnost, jedinstvo i univerzalnost);
- općim načelima sustava civilne zaštite: načelom humanosti, načelom zabrane diskriminacije te načelima operativnog djelovanja sustava civilne zaštite: načelom supsidijarnosti, načelom solidarnosti i načelom kontinuiteta djelovanja.

Članak 5.

Operativne snage HCK, kako su definirane ovim Pravilnikom, pisanom se izjavom obvezuju na poštovanje etičkih pravila i pravila ponašanja sadržanim u:

- Kodeksu ponašanja Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i nevladinih organizacija u odgovoru na katastrofe (*The Code of Conduct for the International Red Cross and Red Crescent Movement and Non-Governmental Organisations (NGOs) in Disaster Relief*);
- Etičkom kodeksu Hrvatskog Crvenog križa;
- Pravilima ponašanja pripadnika operativnih snaga HCK.

OPERATIVNE SNAGE HCK

Članak 6.

Operativne snage HCK čine:

- a. Krizni stožeri HCK i DHCK
- b. Interventni timovi HCK/DHCK
- c. Timovi podrške HCK/DHCK.

Pripadnici operativnih snaga HCK su punoljetne osobe koje su od strane HCK i DHCK osposobljene za djelovanje u kriznim situacijama, a mogu biti zaposlenici i volonteri HCK i DHCK.

Iznimno, pripadnici operativnih snaga HCK mogu biti i osobe mlađe od 18 godina, isključivo u sastavu Tima podrške HCK i pod uvjetima određenim Zakonom o volonterstvu.

Temeljem ovog Pravilnika i prijedloga od strane službe nadležne za djelovanje u kriznim situacijama, Izvršni predsjednik HCK donosi Smjernice o ustroju, zadaćama i obuci operativnih snaga HCK (u daljnjem tekstu: Smjernice OS HCK) kojima se predviđa način ustroja operativnih snaga HCK na svim razinama organiziranja HCK, zadaće operativnih snaga HCK u pripremi i odgovoru na kriznu situaciju, kao i sadržaj te način provođenja osposobljavanja operativnih snaga HCK.

Evidencija pripadnika operativnih snaga HCK vodi se u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka te zakonskim i podzakonskim odredbama iz područja civilne zaštite.

Sadržaj i način vođenja evidencije određuje se Smjericama OS HCK.

Krizni stožeri HCK i DHCK

Članak 7.

Krizni stožer je operativno i koordinacijsko tijelo koje se ustrojava u HCK i svakom DHCK, koje koordinira aktivnostima HCK u kriznoj situaciji svog područja nadležnosti sukladno Operativnom planu civilne zaštite i standardnim operativnim postupcima (u nastavku teksta: SOP) koje donosi. Krizni stožer HCK surađuje i koordinira djelovanje sa Stožerom Civilne zaštite Republike Hrvatske, a krizni stožeri DHCK sa kriznim stožerima jedinica lokalne područne (regionalne) samouprave (u nastavku teksta: JLP(R)S).

Krizni stožer donosi Operativni plan civilne zaštite (u nastavku teksta: Operativni plan) i Standardne operativne postupke (u nastavku teksta: SOP).

Članak 8.

Glavni odbor HCK osniva i određuje sastav članova Kriznog stožera HCK, a Izvršni predsjednik imenuje njegove članove jednom godišnje.

Odbori DHCK osnivaju i određuju sastav članova kriznog stožera DHCK, a ravnatelji imenuju njihove članove jednom godišnje.

Krizni stožer ima najmanje 3, a najviše 10 članova. Članovi kriznog stožera mogu ujedno biti pripadnici Interventnog tima HCK ili Tima podrške HCK.

Član Kriznog stožera HCK/DHCK može biti opozvan zbog neizvršavanja obaveza, ako razrješenje zatraži sam član, nastupanjem nesposobnosti za rad uslijed dugotrajne bolesti i drugih opravdanih razloga.

Voditelj kriznog stožera HCK je Izvršni predsjednik HCK, a voditelj kriznog stožera DHCK je ravnatelj DHCK.

Članak 9.

Krizni stožer najmanje jednom godišnje održava radne sastanke radi izvršavanja obaveza predviđenih ovim Pravilnikom.

O svakom sastanku kriznog stožera sastavlja se bilješka.

Voditelj Kriznog stožera je dužan voditi dokumentaciju o obavljenim aktivnostima, donesenim odlukama i tijekom obavljanja i izvršavanja obaveza.

Tijekom krizne situacije, krizni stožeri mogu donositi odluke o aktivnostima telefonskim ili elektroničkim putem, iste su dužne u roku od 48 sati formalno potvrditi u pisanom obliku (odluka).

Za rad Kriznog stožera obavezno se osigurava prostor u prostorijama HCK, DHCK ili na terenu, ovisno o potrebi. Prostor mora biti opremljen komunikacijskom i informatičkom opremom.

Krizni stožer HCK

Članak 10.

Članovi kriznog stožera HCK su, u pravilu, voditelji službi Središnjeg ureda.

U sastav Kriznog stožera, ako za to postoji potreba, osim voditelja službi, Izvršni predsjednik može imenovati i druge zaposlenike Središnjeg ureda.

Izvršni predsjednik može u rad sjednica Kriznog stožera HCK uključivati i druge osobe koje sudjeluju u radu Kriznog stožera HCK, bez prava glasa.

Izvršni predsjednik HCK je voditelj Kriznog stožera HCK i rukovodi operativnim snagama HCK u kriznoj situaciji nacionalne razine.

Krizni stožer HCK sukladno potrebi osniva operativne jedinice putem kojih organizira svoj rad (npr. za koordinaciju aktivnosti Operativnih snaga HCK, za koordinaciju aktivnosti DHCK, za odnose s javnošću, za prikupljanje sredstava, za pravno-financijska pitanja, za koordinaciju s drugim subjektima u sustavu civilne zaštite...)

Krizni stožer HCK može osnivati radne grupe za izvršenje specifičnih zadataka (npr. radna grupa koordinacije aktivnosti u fazi oporavka).

Krizni stožer DHCK

Članak 11.

Članove kriznog stožera DHCK imenuje ravnatelj DHCK.

Ravnatelj DHCK može u rad sjednica Kriznog stožera DHCK uključivati i druge osobe koje sudjeluju u radu Kriznog stožera DHCK, bez prava glasa.

Ravnatelj DHCK je voditelj kriznog stožera DHCK i rukovodi operativnim snagama HCK u kriznoj situaciji svoje razine nadležnosti.

Krizni stožeri DHCK mogu osnivati operativne jedinice i radne grupe.

Interventni timovi HCK/DHCK

Članak 12.

Interventni tim HCK je operativna snaga koja se u HCK ustrojava iz redova zaposlenika i volontera HCK i DHCK koji su osposobljeni za djelovanje u kriznim situacijama i zadovoljavaju uvjete za pripadnost predviđene Smjernicama OS HCK.

Interventnim timom HCK, odnosno njegovim aktiviranim pripadnicima, rukovodi voditelj kriznog stožera razine organiziranja HCK koja upravlja operacijom.

Iznimno, članove jedinice za prvi odgovor aktivira, povlači i njome rukovodi Izvršni predsjednik HCK. Gradski interventni tim HCK (GIT HCK) čine pripadnici Interventnog tima HCK na području jednog općinskog ili gradskog DHCK.

Županijski interventni tim HCK (ŽIT HCK) čine svi pripadnici Interventnog tima HCK na području jednog županijskog DHCK, a to su pripadnici Interventnog tima HCK s područja svih pripadajućih općinskih i gradskih DHCK i zaposlenici županijskog DHCK koji zadovoljavaju uvjete za pripadnost predviđene Smjernicama OS HCK.

Nacionalni interventni tim HCK (NIT HCK) čine svi pripadnici Interventnog tima HCK na području Republike Hrvatske, a to su pripadnici Interventnog tima HCK svih županijskih DHCK i zaposlenici HCK koji zadovoljavaju uvjete za pripadnost predviđene Smjernicama OS HCK.

Pripadnici Interventnog tima HCK uključuju se u aktivnosti pripreme i djelovanja u kriznoj situaciji na svakoj od razina organiziranja HCK – općinskoj/gradskoj, županijskoj i nacionalnoj te temeljem toga stječu status aktivnih pripadnika koji se utvrđuje jednom godišnje.

Interventni tim HCK sastoji se od osnovne i specijalističkih jedinica.

Jedinica za prvi odgovor

Članak 13.

Pripadnici Interventnog tima HCK mogu, pod uvjetima predviđenim Smjernicama OS HCK, biti raspoređeni u sastav Jedinice za prvi odgovor HCK, koju aktivira i u operaciju upućuje Izvršni predsjednik te je odgovorna izravno njemu.

Aktiviranje članova Jedinice za prvi odgovor HCK neovisno je od pokretanja operacije HCK nacionalne razine.

Jedinica za prvi odgovor HCK na terenu zahvaćenom kriznom situacijom pomaže kriznom stožeru razine organiziranja HCK koja upravlja operacijom HCK izvršiti procjenu situacije i organizirati prve aktivnosti na pogođenom području.

Pripadnici jedinice za prvi odgovor HCK ne sudjeluju u donošenju odluka kriznog stožera razine organiziranja HCK koja upravlja operacijom.

Timovi podrške HCK/DHCK

Članak 14.

Tim podrške HCK je operativna snaga HCK koju čine ga svi zaposlenici i volonteri HCK i DHCK koji nisu pripadnici Interventnog tima HCK, a zadovoljavaju uvjete predviđene Smjernicama OS HCK i moguće ih je aktivirati u kriznoj situaciji.

Timom podrške HCK, odnosno njegovim aktiviranim pripadnicima, rukovodi voditelj kriznog stožera razine koja upravlja operacijom.

Gradski tim podrške HCK (GTP HCK) čine svi zaposlenici i volonteri općinskog ili gradskog DHCK koji nisu pripadnici Interventnog tima HCK pod uvjetima predviđenim Smjernicama OS HCK.

Županijski tim podrške (ŽTP HCK) čine svi pripadnici Tima podrške HCK na području jednog županijskog DHCK, a to su pripadnici Tima podrške HCK svih pripadajućih općinskih i gradskih DHCK, zaposlenici županijskog DHCK koji nisu pripadnici Interventnog tima HCK i spontani volonteri kojima je organizator volontiranja u kriznoj situaciji županijsko DHCK.

Nacionalni tim podrške HCK (NTP HCK) čine svi pripadnici Tima podrške HCK na području Republike Hrvatske, a to su pripadnici Tima podrške HCK svih županijskih DHCK, zaposlenici HCK koji nisu članovi Interventnog tima HCK i spontani volonteri kojima je organizator volontiranja u kriznoj situaciji HCK.

Spontani volonteri pridružuju se operativnim snagama HCK u skladu sa Smjernicama OS HCK i Pravilnikom o volontiranju HCK.

Organizacijska struktura operativnih snaga HCK u kriznoj situaciji

Članak 15.

Po donošenju Odluke o pokretanju operacije, voditelj kriznog stožera HCK/DHCK uspostavlja Organizacijsku strukturu operativnih snaga HCK u kriznoj situaciji (u daljnjem tekstu: OSOS) sukladno Smjernicama OS HCK i Operativnom planu HCK, odnosno Operativnom planu razine organiziranja HCK koja upravlja operacijom.

Nakon aktiviranja pripadnika Interventnog tima HCK i Tima podrške HCK određene razine, raspoloživi pripadnici istih raspoređuju se na funkcije predviđene OSOS-om.

Funkcije unutar OSOS-a predviđaju se Smjernicama OS HCK, a moraju omogućiti jasan i jednostavan sustav podjele odgovornosti i komunikacije operativnih snaga HCK.

Operativne snage HCK izvan područja kriznog događaja

Članak 16.

Operativne snage HCK koje djeluju izvan područja kriznog događaja i obavljaju aktivnosti podrške u svojim DHCK (primjerice prikupljanje i slanje humanitarne pomoći), smatraju se operativnim snagama HCK izvan područja kriznog događaja. Njihovim aktivnostima, ovisno na kojoj se razini provode, rukovodi nadležni ravnatelj u koordinaciji sa razinom organiziranja HCK koja upravlja operacijom.

Ukoliko viša razina organiziranja HCK, tijekom operacije na nižoj razini, istoj u ispomoć uputi pripadnike Operativnih snaga HCK izvan područja kriznog događaja, oni se raspoređuju sukladno OSOS-u razine organiziranja HCK koje upravlja operacijom i imaju isti status kao operativne snage HCK koje pripadaju toj razini.

Iznimka je Jedinica za prvi odgovor HCK.

AKTIVNOSTI HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA U KRIZNIM SITUACIJAMA

Opće odredbe

Članak 17.

Aktivnosti HCK i DHCK u kriznim situacijama provode se kroz tri faze:

- I. Fazu pripreme
- II. Fazu djelovanja
- III. Fazu oporavka.

FAZA PRIPREME

Članak 18.

Priprema za krizne situacije je skup aktivnosti koje HCK i DHCK provode radi bolje spremnosti Operativnih snaga HCK i građana za odgovor na kriznu situaciju, a u cilju ublažavanja posljedica krizne situacije na zdravlje, život i socijalnu sigurnost zajednice.

Faza pripreme obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- planiranje;
- osposobljavanje i uvježbavanje Operativnih snaga HCK;
- osiguravanje standardnih zaliha materijalnih sredstava za djelovanje operativnih snaga HCK
- osiguravanje standardnih zaliha humanitarne pomoći za korisnike
- edukaciju stanovništva.

Planiranje

Članak 19.

Planiranje podrazumijeva pripremu planskih dokumenata kojima se predviđaju aktivnosti HCK i DHCK u pojedinoj vrsti krizne situacije, njihova organizacija i vremenski tijek, potrebne operativne snage za provođenje aktivnosti i podjela odgovornosti, potrebna materijalna sredstva te standardizirane procedure postupanja.

HCK i DHCK svaki zasebno, donose Operativni plan.

Operativni planovi usklađuju se sa planskim dokumentima i drugim pravnim aktima Republike Hrvatske i JLP(R)S kojima se procjenjuje rizik od velikih nesreća i katastrofa pojedinog područja te planira djelovanje sustava civilne zaštite Republike Hrvatske i JLP(R)S.

Operativni planovi HCK i DHCK temelje se na važećim zakonskim propisima iz područja civilne zaštite, ovom Pravilniku, Smjernicama OS HCK i Smjernicama za izradu operativnih planova civilne zaštite HCK, koje donosi Izvršni predsjednik HCK na prijedlog službe nadležne za djelovanje u kriznim situacijama.

Standardni operativni postupci koji su sastavni dio Operativnog plana HCK, a kojima se predviđaju postupci u koje su uključena DHCK, obvezni su sastavni dio Operativnih planova DHCK.

Operativni planovi HCK i DHCK ažuriraju se sukladno potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Operativni plan HCK ili DHCK počinje se primjenjivati uvođenjem stanja pripravnosti HCK ili DHCK, odnosno ulaskom u fazu djelovanja.

Osposobljavanje i uvježbavanje Operativnih snaga HCK

Članak 20.

Osposobljavanje operativnih snaga HCK se vrši na svim razinama organiziranja HCK sukladno Programu obuke operativnih snaga HCK kojeg priprema služba nadležna za djelovanje u kriznim situacijama te na način predviđen Smjernicama OS HCK.

Uvježbavanje operativnih snaga HCK obveza je HCK i svakog DHCK.

Osiguravanje standardnih zaliha materijalnih sredstava za djelovanje operativnih snaga HCK

Članak 21.

HCK i DHCK zajednički opremaju Operativne snage HCK sukladno aktivnostima predviđenim operativnim planovima te raspoloživim financijskim sredstvima za nabavu opreme i njezino održavanje.

Svaki pripadnik operativnih snaga HCK može sudjelovati u operaciji HCK pod uvjetom da je opremljen osnovnom osobnom opremom pripadnika operativnih snaga HCK.

Standardi opremanja operativnih snaga HCK propisuju se smjernicama za osiguravanje standardnih zaliha humanitarne pomoći za korisnike i materijalnih sredstava za djelovanje operativnih snaga HCK (u daljnjem tekstu: Smjernice o zalihama HCK), koje donosi Izvršni predsjednik HCK, na prijedlog službe nadležne za djelovanje u kriznim situacijama.

Stanje zaliha materijalnih sredstava za djelovanje operativnih snaga HCK provjerava se najmanje jednom godišnje, o čemu se vodi evidencija.

Osiguravanje standardnih zaliha humanitarne pomoći za korisnike

Članak 22.

HCK i DHCK osiguravaju zalihe humanitarne pomoći za korisnike.

Zaliha humanitarne pomoći osigurava se nabavkom i skladištenjem artikala u prostorima HCK i DHCK ili ugovaranjem zajamčene količine trenutačno dostupnih artikala s različitim dobavljačima. Vrste i količine artikala koji čine standardnu zalihu HCK i DHCK propisuju se Smjernicama o zalihama HCK.

Staje zaliha provjerava se najmanje jednom godišnje i o tome vodi evidencija.

Edukacija stanovništva

Članak 23.

HCK i DHCK, u cilju smanjenja stradavanja ljudi i imovine za vrijeme kriznih situacija, provode edukaciju stanovništva sukladno potrebama lokalne zajednice i osiguranim sredstvima. Edukacija za građanstvo provodi se u vidu treninga, predavanja, radionica, vježbi, distribucijom promotivnih materijala, zagovaranjem, promocijom naučenih lekcija.

FAZA DJELOVANJA

Članak 24.

Djelovanje HCK i DHCK u kriznim situacijama je skup aktivnosti koje provode operativne snage HCK s ciljem ispunjavanja osnovnih potreba stanovništva ugroženog i/ili pogođenog kriznom situacijom. Faza djelovanja sastoji se od:

- stavljanja u pripravnost operativnih snaga i materijalnih resursa HCK određene razine
- operacije HCK određene razine.

Pripravnost

Članak 25.

Pripravnost je stanje spremnosti Operativnih snaga i materijalnih resursa HCK određene razine za operativno djelovanje prije nastanka krizne situacije.

Stanje pripravnosti uvodi voditelj kriznog stožera HCK ili DHCK na temelju informacija o mogućnosti nastanka krizne situacije dobivenih od lokalne zajednice, kroz sustav ranog upozoravanja i/ili temeljem vlastite procjene.

Uvođenjem stanja pripravnosti aktivira se krizni stožer HCK ili DHCK, provjerava raspoloživost pripadnika operativnih snaga HCK pripadajuće razine i priprema ih se za moguću operaciju, poduzimaju se predradnje aktiviranja standardnih zaliha humanitarne pomoći i materijalnih resursa za djelovanje operativnih snaga HCK.

Operativne snage HCK stavljene u pripravnost trebaju za vrijeme trajanja pripravnosti biti dostupne 0-24 sata.

Detaljne aktivnosti tijekom stanja pripravnosti razrađuju se operativnim planovima HCK i DHCK. Pokretanjem operacije na nižoj razini organiziranja HCK automatski se stavlja u pripravnost viša razina organiziranja HCK.

Operacija HCK

Članak 26.

Operacija HCK je provođenje aktivnosti HCK i DHCK tijekom krizne situacije ili neposredno po njenom završetku.

Operacija HCK započinje kada voditelj kriznog stožera HCK ili DHCK donese odluku o njezinom pokretanju.

Operacija HCK podrazumijeva:

- aktiviranje operativnih snaga HCK (ukoliko je prethodilo stanje pripravnosti te je krizni stožer HCK/DHCK već aktiviran, odnosi se na pripadnike Interventnog tima i Tima podrške HCK pripadajuće razine);
- provođenje aktivnosti HCK po sektorima u sjedištu kriznog stožera i na lokaciji kriznog događaja;
- pokretanje apela za pomoć ako za to postoji potreba.

Članak 27.

Aktivnosti u operaciji HCK proizlaze iz zakonskih odredbi, odnosno zadaća koje se HCK i DHCK dodjeljuju putem planskih dokumenata kojima se regulira djelovanje sustava civilne zaštite.

Aktivnosti u operaciji HCK, odnosno zadaće operativnih snaga HCK detaljno se razrađuju Smjernicama OS HCK i operativnim planovima HCK i DHCK.

Članak 28.

Pokretanjem operacije i uspostavom OSOS-a, djelovanje HCK se organizira putem sektora, odnosno cjelina koje se sastoje od grupa aktivnosti HCK u kriznoj situaciji.

Vrste sektora koji se uspostavljaju u kriznoj situaciji predviđaju se Smjernicama OS HCK (npr. zdravstvo, psihosocijalna podrška, služba traženja, humanitarna pomoć, smještaj itd.), a broj sektora koji se uspostavlja u kriznoj situaciji ovisi o obujmu i razini operacije te se po potrebi mogu kombinirati.

Pokretanje apela za pomoć

Članak 29.

U slučaju krizne situacije, pomoć u obliku materijalnih i financijskih sredstava ili volonterskog rada može se osigurati na način da HCK ili DHCK pokrene javni poziv za pomoć (u nastavku teksta: apel). HCK pokreće apel na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

DHCK na lokalnoj i regionalnoj razini mogu pokrenuti Akcije prikupljanja pomoći (APP) o kojima moraju izvijestiti Hrvatski Crveni križ prije pokretanja Akcije.

Postupak pokretanja apela HCK utvrđen je uputom za pokretanje poziva za pomoć u slučaju kriznih situacija koju izrađuje služba nadležna za prikupljanje sredstava.

Završetak operacije HCK

Članak 30.

Odluku o završetku operacije donosi voditelj kriznog stožera HCK ili DHCK rukovodeći se objektivnim pokazateljima da je prestala neposredna opasnost za ljudske živote, da je stanje sanirano i normalizirano te stvoreni uvjeti za obavljanje redovnih aktivnosti.

FAZA OPORAVKA

Članak 31.

Faza oporavka počinje donošenjem odluke o završetku operacije.

Oporavak se odnosi na aktivnosti i programe koji imaju za cilj bržu normalizaciju života te edukaciju i osposobljavanje stanovništva za eventualne buduće krizne situacije.

U fazi oporavka provodi se detaljna i kontinuirana procjena potreba i kapaciteta, definira se plan rada, a po potrebi imenuje se koordinator za aktivnosti u oporavku.

OBVEZE I ODNOSI HCK I DHCK U PRIPREMI I ODGOVORU NA KRIZNE SITUACIJE

Opće odredbe

Članak 32.

Sve razine organiziranja HCK imaju obvezu sudjelovanja u pripremi za krizne situacije.

Sve razine organiziranja HCK dužne su se pravovremeno uključiti u odgovor na kriznu situaciju kada djelovanje operativnih snaga koordinira stožer civilne zaštite JLP(R)S ili RH.

HCK i DHCK u kriznoj situaciji postupaju u skladu sa svojim Operativnim planovima.

Odnosi tijekom operacije HCK u kriznoj situaciji

Članak 33.

U kriznoj situaciji operacija HCK se pokreće u skladu s načelom supsidijarnosti, odnosno na razini organiziranja HCK koja je zahvaćena kriznom situacijom:

a. ukoliko velika nesreća zahvaća područje jedne općine odnosno grada, operaciju pokreće općinsko/gradsko društvo koje djeluje na tom području. Voditelj kriznog stožera tog društva odgovoran je za provođenje aktivnosti i rukovođenje operativnim snagama HCK te nastale troškove.

b. ukoliko velika nesreća zahvaća područje na kojem djeluje više općinskih i/ili gradskih društava, ili situacija nadilazi kapacitete općinske/gradske razine, upravljanje operacijom je u nadležnosti županijskog društva. Voditelj kriznog stožera županijskog društva odgovoran je za provođenje aktivnosti i rukovođenje operativnim snagama HCK te nastale troškove.

c. ukoliko katastrofa zahvaća područje više županijskih društava ili situacija nadilazi kapacitete županijske razine, upravljanje operacijom je u nadležnosti HCK. Voditelj Kriznog stožera HCK odgovoran je za provođenje aktivnosti i rukovođenje operativnim snagama HCK te nastale troškove. Ukoliko krizna situacija nadilazi kapacitete operativnih snaga i materijalne resurse niže razine organiziranja HCK, aktiviraju se operativne snage i materijalni resursi više razine, te se upravljanje operacijom predaje višoj razini.

HCK i DHCK postupaju u skladu s Operativnim planom razine organiziranja HCK koja upravlja operacijom.

U trenutku kad nastupe objektivne okolnosti da upravljanje operacijom može preuzeti niža razina organiziranja HCK (npr. prestanak rada stožera civilne zaštite više razine), ono se predaje nižoj razini.

Članak 34.

Ukoliko se DHCK na čijem području se dogodila krizna situacija zbog koje je aktiviran stožer civilne zaštite JLP(R)S iz bilo kojeg razloga ne pokrene operaciju HCK u roku od 6 sati od zahtjeva za aktiviranje operativnih snaga HCK, operaciju pokreće prvo društvo veće razine.

U trenutku kad se stvore uvjeti da niža razina u čijoj je nadležnosti krizna situacija preuzme upravljanje operacijom, ono se predaje nižoj razini.

Članak 35.

Ukoliko je operacija u nadležnosti DHCK, Izvršni predsjednik HCK po potrebi aktivira članove Jedinice za prvi odgovor HCK (u nastavku teksta: JPO) i upućuje ih na područje krizne situacije.

Ukoliko kapaciteti DHCK u čijoj je nadležnosti operacija HCK nisu dovoljni za ispunjenje zadaća, te je sukladno načelu solidarnosti potrebno aktiviranje operativnih snaga ili materijalnih resursa HCK osim JPO, upućivanje pomoći od strane HCK odobrava Izvršni predsjednik HCK.

Operativnim snagama koje su na takav način upućene kao ispomoć, rukovodi ravnatelj DHCK koje upravlja operacijom HCK.

Članak 36.

Ravnatelj DHCK može biti pripadnik Interventnog tima HCK ili Tima podrške HCK, u slučaju krizne situacije izvan njegovog područja nadležnosti biti na raspolaganju u jednoj od tih dviju operativnih snaga.

Zaposlenici HCK i DHCK moraju biti u sastavu Interventnog tima HCK ili Tima podrške HCK, a njihov rad za vrijeme krizne situacije reguliran internim aktima HCK i DHCK sukladno propisima o radu.

Članak 37.

DHCK iste razine ne mogu pomoć u operativnim snagama HCK uputiti izravno jedni drugima.

DHCK veće razine mogu pomoć u operativnim snagama HCK uputiti DHCK niže razine svog područja nadležnosti. Operativnim snagama koje su na takav način upućene kao ispomoć, rukovodi ravnatelj DHCK koje upravlja operacijom u skladu s Operativnim planom tog DHCK.

DHCK mogu humanitarnu pomoć izravno upućivati jedni drugima.

Komunikacija HCK i DHCK tijekom krizne situacije

Članak 38.

U kriznoj situaciji se službena komunikacija između razina organiziranja HCK odvija vertikalnim putem.

ODCK ili GDCK na čijem je području nastala krizna situacija dužno je odmah po saznanju za istu obavijestiti pripadajuće ŽDCK.

U slučaju nedostupnosti ŽDCK, ODCK/GDCK samostalno obavještava HCK.

ŽDCK na čijem je području nastala krizna situacija dužno je odmah po saznanju za istu obavijestiti HCK i ostala ODCK/GDCK svog područja nadležnosti. Ukoliko je nastala krizna situacija županijske razine, HCK obavještava ostala ŽDCK.

HCK u slučaju krizne situacije nacionalne razine, obavještava sva ŽDCK izvan područja krizne situacije, koja dalje obavještavaju ODCK/GDCK svog područja nadležnosti.

Tijekom trajanja kriznog događaja članovi kriznih stožera DHCK/HCK u čijoj je nadležnosti upravljanje operacijom HCK, trebaju biti stalno dostupni putem telefona te što je brže moguće reagirati na poruke elektronske pošte.

Komunikacija između DHCK i HCK uređuje se internim propisima.

PRIMANJE I UPUĆIVANJE HUMANITARNE POMOĆI I OPERATIVNIH SNAGA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

Primanje međunarodne pomoći

Članak 39.

U slučaju kada je krizna situacija takvih razmjera da se ne može riješiti raspoloživim kapacitetima Hrvatskog Crvenog križa, Hrvatski Crveni križ sukladno potrebi traži pomoć ostalih članica Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca te drugih međunarodnih humanitarnih organizacija i institucija.

Humanitarnu pomoć iz inozemstva prima isključivo Hrvatski Crveni križ, osim kad je pomoć namijenjena izravno nekom od DHCK. U tom slučaju, DHCK primatelj dužno je obavijestiti HCK o primljenoj humanitarnoj pomoći.

Pomoć u operativnim snagama iz inozemstva prima isključivo HCK.

Upućivanje međunarodne pomoći

Članak 40.

Temeljem odluke Glavnog odbora HCK, donesene na prijedlog Kriznog stožera HCK, Operativne snage HCK mogu se uputiti u inozemstvo radi sudjelovanja u aktivnostima pomoći u kriznim situacijama i/ili se u inozemstvo može uputiti humanitarna pomoć.

DHCK ne mogu upućivati operativne snage u inozemstvo.

DHCK mogu u inozemstvo izravno uputiti humanitarnu pomoć, ali su o tome dužna obavijestiti HCK i poštovati propisane procedure.

ODNOSI S JAVNOŠĆU U KRIZNIM SITUACIJAMA

Članak 41.

Odnosi s javnošću u kriznoj situaciji utvrđeni su u Protokolu za krizno komuniciranje koji izrađuje Glasnogovornica HCK, uz suglasnost Izvršnog predsjednika, te dostavlja svim DHCK.

U kriznoj situaciji HCK formira informacijski centar koji omogućuje aktivnu komunikaciju između zajednice pogođene kriznom situacijom i DHCK te protok točnih i pravovremenih informacija. Informacijski centar vodi Glasnogovornica HCK.

FINANCIRANJE AKTIVNOSTI HCK U KRIZNIM SITUACIJAMA

Financiranje aktivnosti faze pripreme

Članak 42.

Aktivnosti faze priprema za krizne situacije javna su ovlast HCK i DHCK te se sredstva za njihovo financiranje osiguravaju putem proračuna JLP(R)S i Republike Hrvatske, temeljem Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i propisa o sustavu civilne zaštite.

HCK i DHCK dodatna sredstva za financiranje pripreme mogu osiguravati putem ugovorenih odnosa, donacija, projekata te iz vlastitih sredstava.

Sve razine organiziranja HCK dužne su sudjelovati u pripremi za krizne situacije.

Prijedlog učešća HCK i pojedinih DHCK u financiranju aktivnosti pripreme izrađuje služba nadležna za djelovanje u kriznim situacijama.

Financiranje aktivnosti faze djelovanja

Članak 43.

Aktivnosti faze djelovanja HCK i DHCK u kriznim situacijama financiraju se prvenstveno iz proračuna JLP(R)S i Republike Hrvatske, temeljem propisa o sustavu civilne zaštite.

HCK i DHCK dodatna sredstva za financiranje djelovanja mogu osiguravati putem ugovorenih odnosa, donacija i projekata te iz vlastitih sredstava.

Financiranje aktivnosti faze djelovanja obveza je razine organiziranja HCK koja upravlja operacijom. Iznimka je djelovanje JPO koje financira HCK.

Članak 44.

Viša razina organiziranja HCK može, sukladno načelu solidarnosti, uputiti pomoć nižoj razini koja upravlja operacijom HCK. U tom slučaju je za nastale troškove odgovorna razina koja je pomoć uputila.

Pružanje takve vrste pomoći opravdano je samo u slučaju ako su iscrpljeni resursi koje traži pomoć. U suprotnom, DHCK koje traži pomoć odgovorno je za pokriće troškova iste.

Iznimno, kada je pomoć više razine nižoj upućena na zahtjev stožera civilne zaštite JLP(R)S u čijoj je nadležnosti odgovor na kriznu situaciju, troškove snosi JLP(R)S koja je pomoć zatražila.

Članak 45.

Ukoliko DHCK iste razine upućuju jedni drugima humanitarnu pomoć neovisno o višoj razini, troškove pokriva DHCK koje je pomoć uputilo.

Ukoliko DHCK gradske i županijske razine zajednički sudjeluju u upućivanju humanitarne pomoći DHCK drugih županija, razmjerno sudjeluju u troškovima upućivanja pomoći.

Financiranje aktivnosti faze oporavka

Članak 46.

Aktivnosti iz faze oporavka financiraju se putem proračuna JLP(R)S i Republike Hrvatske, temeljem Zakona o Hrvatskom Crvenom križu te iz sredstava osiguranih putem donacija i projekata.

TUMAČENJE I PRIMJENA PRAVILNIKA

Članak 47.

Tumačenje Pravilnika daje služba nadležna za pravne poslove u suradnji sa službom nadležnom za djelovanje u kriznim situacijama.

Služba nadležna za djelovanje u kriznim situacijama vodi brigu o pravilnoj primjeni Pravilnika, o provedbi aktivnosti i zadataka, pruža instruktivnu pomoć, prati i analizira aktivnosti, a sve u cilju poboljšanja i unapređenja djelovanja i suradnje HCK i DHCK u pripremi i odgovoru na krizne situacije.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 48.

Služba nadležne za djelovanje u kriznim situacijama, osim aktivnosti utvrđenih ovim Pravilnikom, ima i savjetodavnu funkciju u pitanjima iz djelokruga pripreme i djelovanja u kriznim situacijama te sustava civilne zaštite.

Članak 49.

Glavni odbor HCK, odnosno odbori DHCK odluku o osnivanju kriznog stožera dostavljaju službi nadležnoj za djelovanje u kriznim situacijama koja o tome vodi evidenciju.

Članak 50.

Smjernice o ustroju, zadaćama i obuci operativnih snaga HCK će se donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Smjernice za izradu operativnih planova civilne zaštite HCH će se donijeti u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Smjernice za osiguravanje zaliha humanitarne pomoći za korisnike i materijalnih sredstava za djelovanje operativnih snaga HCK donijet će se u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 51.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o ustroju, pripremi i djelovanju Hrvatskog Crvenog križa u kriznim situacijama kojeg je Skupština Hrvatskog Crvenog križa 21. saziva na 5. sjednici održanoj dana 14. prosinca 2016. godine (urbroj: 11-2/2016).

Članak 52.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu nakon protoka roka od 8 dana od dana objave na HCK Info i HCK-In.

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE HCK
Prim. Josip Jelić, dr. med., v.r.

U Zagrebu, 17. prosinca 2018. godine
Urbroj: 11-2/2018